

30.06.2014

Evoluția indicatorilor balanței de plăți a Republicii Moldova pentru trimestrele I și II, 2014 (date provizorii) în contextul noilor standarde metodologice internaționale (MBP6)

Banca Națională a Moldovei a lansat proiectul de elaborare a balanței de plăți a Republicii Moldova în baza cerințelor metodologice noi conform Manualul Balanța de plăți și poziția investițională internațională al FMI, ediția a 6-a, 2009 (MBP6) pentru anul 2014 începând cu indicatorii pentru trimestrul I, 2014, raportați ca proiect către FMI în august 2014, în continuare urmând diseminarea în termenele prevăzute de Standardele Speciale de Diseminare a Datelor (SSDD).

Necesitatea actualizării cadrului metodologic al statisticilor sectorului extern a fost determinată de evoluțiile economice și financiare mondiale, de experiența acumulată de statisticieni și de cerințele utilizatorilor. Totodată, normele metodologice stipulate în MBP6 vin să asigure reconcilierea statisticilor balanței de plăți și ale altor conturi macroeconomice: statisticilor conturilor naționale (SCN), statisticilor monetare și financiare, statisticii finanțelor guvernamentale.

Trecerea la noile standarde metodologice în domeniul statisticilor balanței de plăți presupune modificări importante ce pot avea un impact semnificativ în ceea ce privește interpretarea datelor de către utilizatori.

Aceste modificări înregistrate în balanța de plăți pot fi grupate în două categorii:

1. Modificări conceptuale ce țin de:

— aplicarea unor principii noi de elaborare a indicatorilor:

1. investițiile directe sunt înregistrate în baza activelor și pasivelor față de principiul direcțional utilizat în MBP5, iar în componentele standard se clasifică în funcție de natura relației între investitorul direct și unitatea ce primește investiția, filiale ale acestora și alte entități înrudite;
2. fluxurile la instrumentele financiare sunt înregistrate agregat în bază netă;
3. este utilizat principiul de înregistrare în bază de plăți reale a împrumuturilor (în MBP5 plățile erau reflectate conform orarului, principiu rămas în vigoare pentru înregistrarea dobânzilor la împrumuturi în contul venituri primare);
4. arieratele la deservirea împrumuturilor nu se înregistrează separat, ci sunt incluse la articolul împrumuturi;

— introducerea de noi articole;

— cerințe noi la structurarea articolelor atât prin detaliere suplimentară, cât și prin recombinația acestora;

— înregistrarea unor componente ale balanței de plăți ca articole informative;

— introducerea unei noi clasificări a sectoarelor instituționale conciliate cu SCN și alte statistici macroeconomice:

1. banca centrală;
2. administrația publică;
3. societăți de depozitare, cu excepția băncii centrale;
4. alte sectoare (i) alte societăți financiare; (ii) societăți nefinanciare; (iii) gospodăriile populației; (iv) instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației.

2. Modificări privind forma de prezentare ce țin de schimbarea denumirilor, metodei de calcul a agregatelor, semnelor la prezentarea indicatorilor.

Contul curent calculat conform MBP6 pentru trimestrul II a atins un deficit de 72.82 mil. USD și 125.22 mil. USD pentru trimestrul I, 2014 (față de 18.68 mil. USD și 126.01 mil. USD respectiv pentru trimestrele II și I, 2014 după MBP5), modificările înregistrate după noua metodologie afectând toate părțile componente ale contului curent (bunuri, servicii, venituri primare, venituri secundare).

Prezentarea detaliată schematică a schimbărilor este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul 1. Contul curent și de capital – modificările majore (mil.USD)

MBP5			MBP6		
	Tr.I 2014	Tr.II 2014		Tr.I 2014	Tr.II2014
CONTUL CURENT	-126.01	-18.68	CONTUL CURENT	-125.22	-72.82
BUNURI	-621.26	-710.78	BUNURI	-646.33	-743.45
export (FOB)	574.51	604.00	export (FOB)	448.64	453.03
<i>Inclusiv Bunuri pentru prelucrare export</i>	140.39	155.35	<i>informativ din care: reexport nou</i>	99.19	103.34
<i>Inclusiv Reparații de bunuri(export)</i>			<i>Exporturi nete de mărfuri negociate peste hotare (credit) exclus</i>	11.69	4.54
import (FOB)	-1,195.77	-1,314.78	import (FOB)	1,094.97	1,196.48
<i>Inclusiv Bunuri pentru prelucrare import</i>	-98.84	-115.53	<i>informativ Bunuri prelucrate în economia națională - bunuri expediate pentru transformare (Ct), bunuri primite după transformare (Dt) credit</i>	139.29	155.10
<i>Inclusiv Reparații de bunuri(import)</i>			<i>debit</i>	98.47	114.92
SERVICII	-4.56	-13.82	SERVICII	33.58	26.62
export	215.75	244.80	export	256.96	289.13
<i>Nou Servicii de prelucrare a materiei prime ce aparține altora (export)</i>			<i>Informativ Bunuri prelucrate peste hotare - bunuri expediate pentru transformare (Ct), bunuri primite după transformare (Dt) credit</i>	40.91	43.78
import	-220.31	-258.62	import	223.38	262.51
<i>Nou Servicii de prelucrare a materiei prime ce aparține altora (import)</i>			<i>Informativ Bunuri prelucrate peste hotare - bunuri expediate pentru transformare (Ct), bunuri primite după transformare (Dt) credit</i>	0.38	0.69
<i>debit</i>			<i>debit</i>	1.1	0.25
VENITURI	164.40	223.63	VENITURI PRIMARE	164.44	223.31
credit	226.55	313.46	credit	225.87	312.56
debit	-62.15	-89.83	debit	61.43	89.25
TRANSFERURI CURENTE	335.41	482.29	VENITURI SECUNDARE	323.09	420.70
credit	368.31	521.24	credit	355.15	458.72
debit	-32.90	-38.95	debit	32.06	38.02
CONTUL DE CAPITAL	-11.28	-14.42	CONTUL DE CAPITAL	1.59	47.65
credit	2.75	4.50	credit	15.62	66.57
debit	-14.03	-18.92	debit	14.03	18.92
			CAPACITATEA NETĂ (+)/ NECESARUL NET(-) DE FINANȚARE (contul curent și de capital)	-123.63	-25.17

Față de trimestrul I, 2014, deficitul de cont curent s-a micșorat în trimestrul al doilea cu 41.8 la sută, ca urmare a majorării surplusurilor înregistrate de balanța veniturilor primare (cu 35.8 la sută) și a veniturilor secundare (cu 30.2 la sută).

Excedentul înregistrat la balanța serviciilor (26.62 mil. USD) a contribuit la diminuarea soldului deficitar al contului curent. Balanța comercială - bunuri a înregistrat un deficit de 743.45 mil. USD (710.78 mil. USD conform MBP5), în creștere cu 15.0 la sută față de trimestrul I, 2014.

Conform MBP6, componența articolului bunuri s-a schimbat comparativ cu MBP5 și cu statistica comerțului internațional, produsă și diseminată de BNS ca urmare a modificărilor la :

Exporturi: (i) din exporturile de bunuri se exclude valoarea bunurilor după prelucrare; (ii) se adaugă valoarea exporturilor nete de bunuri negociate peste hotare; (iii) înformativ sunt reflectate reexporturile; (iv) se exclud reparațiile de bunuri.

Importuri: (i) din importurile de bunuri se exclude valoarea bunurilor pentru prelucrare; (ii) se exclud reparațiile de bunuri.

Exporturile au însumat 453.03 mil. USD (604.00 mil. USD după MBP5). Reexporturile, care dețin o pondere semnificativă (23 la sută în mărfuri generale), au crescut cu 0.1 p.p. comparativ cu trimestrul I, 2014.

Importurile (FOB) au constituit 1,196.48 mil. USD (-1,314.78 mil. USD – MBP5).

Serviciile au înregistrat un excedent de 26.62 mil. USD, modificându-se semnificativ față de cel calculat după MBP5 (-13.82 mil. USD) în special pe seama majorării exporturilor cu 18.1 la sută. Aceasta se datorează faptului că după MBP6 în cadrul

serviciilor a apărut un nou articol: servicii de prelucrare a materiei prime ce aparține altora, care a influențat semnificativ balanța serviciilor, înregistrând un excedent de 43.09 mil. USD (în trimestrul I, 2014 - 40.53 mil. USD). În totalul exporturilor serviciilor internaționale, serviciile de prelucrare a materiei prime ce aparține altora dețin o pondere de 15.1 la sută (în trimestrul I, 2014 - 15.9 la sută).

Serviciile financiare cuprind un nou articol: servicii de intermediere financiară indirect măsurate (SIFIM) care constau din acea parte din dobândă care reprezintă costul implicit al intermedierei financiare. Conform MBP5, valoarea SIFIM nu era calculată separat de dobândă - se includea la venituri, conform MBP6 se calculează pentru împrumuturile oferite și depozitele acceptate de către instituțiile financiare. Astfel, valoarea dobânzilor se împarte în dobândă pură (inclusă la venituri primare) și SIFIM (inclus la servicii). Aceste servicii indirect măsurate se referă doar la activitatea băncilor licențiate (BL) (export) sau la activitatea băncilor străine (import) și se calculează printr-un algoritm care măsoară diferența dintre dobânda efectivă și dobânda pură - estimată pe baza unei rate a dobânzii de referință. Veniturile primare (MBP5 - venituri) au înregistrat un sold de 223.31 mil. USD care nu diferă semnificativ de cel calculat conform MBP5 (223.63 mil. USD). De menționat prezentarea separată a veniturilor din active de rezervă care au însumat 6.71 mil. USD (în trimestrul I, 2014 - 6.98 mil. USD), conform MBP5 fiind incluse la venituri din alte investiții și la venituri din investiții de portofoliu ale autorităților monetare (în funcție de instrumentul din compoziția rezervelor).

Valoarea veniturilor din alte investiții a fost înregistrată cu separarea SIFIM: în trimestrul II, 2014 -14.87 mil. USD, iar în trimestrul I, 2014 -14.27 mil. USD. Informativ însă se prezintă și cifra totală înainte de excluderea SIFIM. În contul venituri primare sunt arătate dobânzile cu și fără SIFIM, iar valoarea SIFIM se înregistrează la servicii. Informativ se reflectă și valoarea veniturilor până la evidențierea SIFIM.

Veniturile secundare (MBP5 - transferuri curente) au însumat în trimestrul al doilea un excedent de 420.70 mil. USD, comparativ cu 323.09 mil. USD în trimestrul I (respectiv 482.29 mil. USD și 335.41 mil. USD pentru trimestrele II și I - conform MBP5). Schimbarea majoră ține de transferarea unei sume considerabile (12.87 mil. USD în trimestrul I, 2014 și 62.07 mil. USD în trimestrul II, 2014) de la venituri secundare la contul de capital (proiecte investiționale).

Contul de capital a înregistrat un excedent de 47.65 mil. USD (în trimestrul I, 2014 soldul excedentar era de 1.59 mil. USD) față de deficitul înregistrat conform MBP5 (11.28 mil. USD în trimestrul I și 14.42 mil. USD în trimestrul II). În special aceste modificări sunt legate de excluderea din contul de capital a transferurilor migranților și a transferării din contul venituri secundare a asistenței tehnice legate de proiecte investiționale.

Prezentarea detaliată schematică a schimbărilor este prezentată în tabelul următor.

Tabelul 2 Contul financiar - modificările majore (trimestrul II, 2014) (mil. USD)

MBP5			MBP6				
	Credit (Întrări)	Debit (Ieșiri)	Net (întrări plus ieșiri)	Procurarea(+) vânzarea(-) netă de active financiare	Acumularea(+) micșorarea(-) netă de angajamente	Net*	
CONTUL FINANCIAR	446.53	-369.17	77.36			-77.36	CONTUL FINANCIAR
<u>Investiții directe</u>	<u>97.10</u>	<u>-43.98</u>	<u>53.12</u>	<u>4.80</u>	<u>3.06</u>	<u>1.74</u>	<u>Investiții directe</u>
Peste hotare		-5.46	-5.46				Procurarea netă de active financiare
Capital social		-5.00	-5.00	5.00			Acțiuni și participații, alte decât reinvestirea veniturilor
Alt capital		-0.46	-0.46	-0.20			Instrumente de datorie
				0.46			Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe
				-0.66			Întreprinderea cu investiții directe în investitorul său direct (investiție inversă)
În economia națională	97.10	-38.52	58.58				acumularea netă de angajamente
Capital social	69.31	-2.84	66.47		66.47		Acțiuni și participații, alte decât reinvestirea veniturilor
Angajamente față de investitorii străini	69.31	-2.84	66.47		66.47		Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe
Venit reinvestit	15.26		15.26		15.26		Reinvestirea veniturilor
Alt capital	12.53	-35.68	-23.15		-78.37		Instrumente de datorie
Creanțe față de investitorii străini	8.47	-7.81	0.66				
Angajamente față de investitorii străini	4.06	-27.87	-23.81				Investitorul direct în întreprinderea cu investiții directe
<u>Investiții de portofoliu</u>	<u>4.29</u>	<u>-0.14</u>	<u>4.15</u>	<u>0.14</u>	<u>4.29</u>	<u>-4.15</u>	<u>Investiții de portofoliu</u>
- active	0.00	-0.14	-0.14				
- pasive	4.29		4.29				
<u>Derivate financiare</u>	<u>0.00</u>	<u>-0.11</u>	<u>-0.11</u>	<u>0.11</u>		<u>0.11</u>	<u>Derivate financiare</u>
<u>Alte investiții</u>	<u>320.35</u>	<u>-285.59</u>	<u>34.76</u>	<u>16.80</u>	<u>72.82</u>	<u>-89.62</u>	<u>Alte investiții</u>
- active	112.06	-95.26	16.80				
- pasive	208.29	-190.33	17.96		72.92		
Credite comerciale	39.08		39.08		39.08		
Împrumuturi	112.42	-120.50	-8.08				
Valută și depozite	44.91	-8.25	36.66		36.66		
Alte pasive	11.88	-61.58	-49.70		-1.00		
Active de rezervă	24.79	-39.35	-14.56	14.56		14.56	Active de rezervă

* Procurarea (+)/vânzarea(-) netă de active financiare minus acumularea (+)/micșorarea (-) netă de angajamente

** Modificări efectuate: a) s-a adăugat: (i) micșorarea datoriilor la import de gaze naturale, ce reprezintă datorii comerciale față de investitorul străin direct; (ii) acumularea arieratelor la dobânda este reflectată la majorarea angajamentelor la împrumuturile de la investitorul străin direct ; b) plățile la împrumuturile de la investitorul străin direct sunt reflectate în bază principiului plăților reale.

*** Modificări efectuate: (i) arieratele la plăți de principal la împrumuturi nu sunt înregistrate la alte pasive; (ii) rambursările la împrumuturi sunt reflectate în bază principiului plăților reale; (ii) acumularea arieratelor la dobânda este reflectată ca majorare a angajamentelor la împrumuturi.

Capacitatea netă(+)/ necesarul net(-) de finanțare (soldul contului financiar) a înregistrat o valoare de -77.36 mil. USD (77.36 mil. USD după MBP5), ceea ce reprezintă conform MBP6 o necesitate de finanțare externă egală cu diferența dintre modificarea activelor și modificarea angajamentelor.

Toate articolele contului financiar după MBP6 au fost prezentate în valoare netă ca diferența dintre procurarea netă de active financiare și acumularea netă de angajamente. De asemenea, a fost introdusă gruparea pe sectoare instituționale și pe scadențe (excepție articolul investii directe).

Investițiile directe sunt prezentate în baza activelor și pasivelor, spre deosebire de principiul direcțional prevăzut de BPM5, iar în componentele standard se introduce clasificarea lor în funcție de natura relației între investitor și unitatea ce primește investiția. Schimbări metodologice majore țin și de structura articolului investiții directe, astfel că datoriile istorice pentru resurse energetice importate anterior se înregistrează conform MBP6 la investiții directe (întreprinderea respectivă fiind cu capital străin) și nu la alte angajamente.

Astfel, investițiile directe au însumat în trimestrul I, 2014 o valoare netă de -123.23 mil. USD, ceea ce arată că fluxurile de angajamente au crescut cu 122.67 mil. USD și fluxurile de creanțe s-au micșorat cu 0.56 mil. USD. În trimestrul II, 2014

investițiile directe au înregistrat o valoare netă de 1.74 mil. USD, ceea ce denotă creșterea fluxurilor de creanțe cu 4.80 mil. USD și creșterea fluxurilor de angajamente cu 3.06 mil. USD.

Investițiile de portofoliu și derivatele financiare nu și-au schimbat valorile față de cele calculate conform MBP5, fiind doar prezentate suplimentar sectorial și pe scadențe.

Alte investiții au înregistrat în trimestrul II al anului 2014 un flux net de -89.62 mil. USD, ceea ce indică intrări nete de mijloace financiare. În trimestrul I, 2014 fluxul net a constituit +110.73 mil. USD, ceea ce reprezintă ieșiri nete de mijloace financiare. Comparativ cu indicatorii din balanța de plăți conform MBP5 (157.22 mil.USD în tr.I, 2014 și 17.96 mil. USD) au avut loc modificări valorice semnificative, reflectarea semnului însă rămâne aceeași „+” la creștere și „-” la micșorare. Activele în formă de alte investiții au aceleași valori conform MBP6 ca și după MBP5, doar se reflectă cu semn diferit, unde „+” arată creștere, iar „-” micșorare.

Activele oficiale de rezervă au aceleași valori ca în MBP5, diferă doar semnul.

Detaliile privind balanța de plăți pentru trimestrele I și II, 2014 (conform MBP6) pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

- [Balanța de plăți pentru trimestrele I și II, 2014 conform MBP6](#) ^[1]

Surse externe de informare și alte link-uri utile:

- FMI – Manualul Balanța de plăți și poziția investițională internațională (BPM6) (<http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bopman6.htm> ^[2]);
- FMI – Manualul Balanța de plăți și poziția investițională internațională (BPM5) (<http://www.imf.org/external/np/sta/bop/bopman5.htm> ^[3]);
- Matricea de tranziție de la MBP5 la MBP6 elaborată de FMI (<http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/matrix.pdf> ^[4]);
- FMI – Manualul de statistică monetară și financiară (<http://www.imf.org/external/pubs/ft/mfs/manual/> ^[5]);
- FMI – întrebări frecvente legate de trecerea de la standardele BPM5 la cele BPM6 (<http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bpm6faq.pdf> ^[6]);
- OECD – metodologie privind investiția străină directă BD4 (<http://www.oecd.org/fr/daf/inv/statistiquesetanalysesdelinvestissement/f...> ^[7]);
- ONU – Sistemul conturilor naționale SCN 2008 (<http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/sna2008.asp> ^[8]);
- Banca Centrală Europeană - Metodologia statistică și procesul de implementare a MBP6, coordonat la nivel european (<http://www.ecb.europa.eu/stats/external/bpm6/html/index.en.html> ^[9]);
- Eurostat - Procesul de implementare a normelor metodologice MBP6, coordonat la nivel european (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/esa_2010/introduction ^[10]);
- Banca Centrală Europeană – ([Buletinul lunar al BCE, august 2014](#) ^[11]).

Vezi și

Tag-uri

[metodologie](#) ^[12]

[MBP6](#) ^[13]

[Datoria Externă](#) ^[14]

[contul curent](#) ^[15]

[evoluția conturilor internaționale](#) ^[16]

[poziția investițională internațională](#) ^[17]

[Balanța de Plăți](#) ^[18]

Sursa URL:

<http://bnm.md/ro/content/comunicat-al-bnm-evolutia-indicatorilor-balantei-de-plati-republicii-moldova-pentru>

Legături conexe:

[1] <http://bnm.md/ro/node/50182/revisions/51802/view> [2] <http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bopman6.htm>
[3] <http://www.imf.org/external/np/sta/bop/bopman5.htm> [4]
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/matrix.pdf> [5] <http://www.imf.org/external/pubs/ft/mfs/manual/> [6]
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/bpm6faq.pdf> [7]
<http://www.oecd.org/fr/daf/inv/statistiquesetanalysesdelinvestissement/fdibenchmarkdefinition.htm> [8]
<http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/sna2008.asp> [9]
<http://www.ecb.europa.eu/stats/external/bpm6/html/index.en.html> [10]
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/esa_2010/introduction [11]
<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201408en.pdf> [12] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=metodologie](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=metodologie) [13]
[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=MBP6](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=MBP6) [14] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Datoria Externă](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Datoria Externă) [15]
[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=contul curent](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=contul curent) [16] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=evoluția conturilor internaționale](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale) [17] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=poziția investițională internațional](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=poziția investițională internațional) [18]
[http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Balanța de Plăți](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Balanța de Plăți)